

Sunku rast gerus batus nabašnykui.

Vienas dalykas batai graban, kitas dalykas batai gyvenimui. Šviežiai mirusiam batai geri, kai nauji. Arba dėvėti, bet kaip nauji. Geriausia nauji ir brangūs. Jei numirėliui pasiseks, gaus tokius pagrabinius, kurie nudrengti atrodo geriau nei nauji tiesiai iš dėžutės.

Iš normalių batų pagrabinius padarysi. Atvirkščiai niekaip. Apsiauk pagrabinius, šok iš grabo gyveniman, po dviejų žingsnių puspadžiai nulėks.

Grabą valandėlei atidaro, visi pirma žvilgteli į batus, tada numirėlis neprisipatino. Tik paskui jau į veidą, žlibėm nučiuožia per rankas. Tos negyvos rankos gali būti supintos, sudėtos, gali laikyti kryželį ar kokį linksmesnį priešmirtinio gyvenimo atminimą.

Kai tas, kas dar gyvas, atsižiūrės į nabašnyką, gali pabučiuot ranką, kaktą, skruostą arba apsimest, kad bučiuoja. Taip kartais apsimesi, kad padedi ginklą, bet tik kad smagiau kirstum.

Nabašnyko batai į žemę nueis, o iš atminties neišeis.

Mažai man rūpi, kas ir ką prisimins iš Žokėjaus pakasy-
nų. Net nežinau, ar grabas bus atidengtas. Antrą kartą atida-
rius gali blogai užsidaryt arba apskritai subyrėt į šešias lentas.

Jei subyrės ir nabašnykas išgrius, pasikišus po pažasčia
be grabo į kapines nunešiu. Būta čia ko.

Tai apie pagrabinius batus.

Aš jį ir su vyžom pakasčiau. Bet jei, neduokdie, stos
amžinybė ir su Žokėjum susitiksime vėl, iškart šoks man į
akis, kam graban su tokiu chlamu įverčiau.

Jei kas man šoka į akis, iškart užvanoju per snukį. To
tai nemėgstu, nes jau kai pradedu, vienu užvanojimu nesi-
baigia. Nenorėčiau amžinojo gyvenimo pradėt nuo mažų-
telių mušimo.

Su savais batais graban Žokėjus gultis negali. Nuo mi-
rimo jam ištino kanopos.

O kur dabar eiti pas batsiuvių, tai ką aš žinau. Visus bat-
siuvius iškasavojo. Užsidaryt turėjo visi kaip vienas. Kai se-
nos drevės nėra, nežinai, kur ieškot. O padėtų batsiuvys ir
be dirbtuvės, savo namuose prie virtuvės stalo. Ir pinigų ne-
paimtų. Į batus batsiuviams rankos pačios tiesiasi.

Žinau, ką sakau. Batai paskui batsiuvių vaikšto taip, kaip
paskui mane gaurai. Naktį nubundu, ir taip norisi kirpt, atsi-
keliu, iki ryto nuo sienos iki palangės pirmyn atgal.

Anksčiau pažinojau kelis batsiuvius, du iš jų iš vardo,
iš šitų su vienu porą kartų pergulėjau. Gulėjau, negulėjau,
kiekvienas batsiuvys padėtų, net jei nebūtų įkišęs. Pakom-
binuotų, pamintytų prie senų batų, čia patemptų, ten kokią
skiautę įsiūtų. Ir nabašnykas apautas.

Batsiuovys visada geras žmogus. Joks liurbis į batsiuovius neis. Liurbis nori šūdą malt ir pinigą užkalt. Nerizikuos, kad jam nuo puspadžių klijų smegenai sudrebutėtų. Tam reikia batsiuovio aistros.

Batsiuvių nėra, batų pilna. Turguose, parduotuvėse. Kalnų kalnai. Visas pasaulis nubatopadintas. Tik kad tie batai šūdo verti. Trepliai vienam sezonui. Ateina pavasaris, ateina žiema, velki kojas, pirštas išlenda, klijai nelaiko, kulnas nukrenta, nosis nusidaužo, reikia ieškoti pinigų naujiem.

Tie visi šlamštiniai dailūs, elegantiški, madingi, pagal spalvą, pagal fasoną. Norisi pirkt ir pirkt. Koją pati veržiasi mieruotis.

Kadaise avalynės pramonė tokių nebūtų išgalvojus. Batas tai buvo batas. Jaunystėj pirktas vestuvėm. Visą gyvenimą avėtas sezoniškai, grabe atrodė kaip naujas.

Prastus puspadžius sau leisdavo tik pagrabiniai. Bato padas galėjo būt priklijuotas bile kaip, nes kiek ten to vaikščiojimo. Tiek, kiek grabą neš. Į laidojimo namus ar į mišias, į bažnyčią, prie kapo. Viskas arti ir greitai. Kokia valanda, ir po viskam.

Defektyvūs batai būdavo tik mirusių klientų krautuvėse. Dabar prekės prastos visur. Brangūs, pigūs – kam kokie patinka.

Neprisimenu, kada paskutinį kartą pirkausi batus. Seniai nemėtau pinigų sau.

Jei koks šlamštas tiktų Žokėjui ir jei mano piniginė išneštų, nepagailėčiau, jau būčiau pasirūpinus, kad mano nabašnykas būtų apautas kaip į balių.

Už mažus pinigus galima nupirkt numirėliui vizitinius batus. Bet reikia tuos mažus pinigus turėt. O aš turiu visko mažiau nei mažai.

Jei batų ieškočiau tiesiog šiaip arba maudyčiausi piniguose, niekad nebūčiau pamanius, kad laidotuvės šeimoj toks vargas.

Už pinigą batus nupirksi. Bet nabašnykas turi būt įprastos išmiers. Mano vyrelis visada buvo neįprastos, o po mirties tai labiausiai jo kojos. Kai jį nešė iš namų, jo kojos atrodė labiausiai mirusios. Nuo marmūzės gyvenimas taip nebuvo nutekėjęs kaip nuo kanopų.

Atrodė kaip atrodė. Net kaip numirėliui nelabai gerai. Bet į save panašus.

Pasidariau suktinę, padaviau sau ugnies, užsitraukiau.

Pirmą surūkiau stačiom, kad apžiūrėčiau iš viršaus. Su dūmais išpūčiau karčiausias mintis.

Dabar jisai tuščia vieta. O kadaise iškart krito man į akį.

Dėl grožio jį ir paėmiau. Gražus vyras ir yra gražus vyras. O tas dar ir profesiją turėjo. Profesija – žokėjus. Svoris be balno – penkiasdešimt vienas kilas su rūbais. Siauras per pečius, siauras per kaklą, siauras per užpakalį. Visur siauras, viena ranka be problemų sučiupsi ir pakelsi per pusę metro nuo žemės. Patiko man tas paukštukas saujoj.

Žokėjų tokį prisimenu nuo pirmos dienos.

Įėjo į „Vera. Vyrų kirpykla“. Dirbtinai sukosčiojo.

Ponia Vera?

O kas ten? atsiliepiu apžvelgdama jį veidrody.

Ponia Vera, apkirpsite mane? Trumpai. Man rytoj lenktynės.

Stovi už nugaros, tai mato, kad eilutė. Du krėsluose, vienas po pelerina.

Niekad nenusisuku nuo dirbamo darbo, kol nepabai-
giu, o dabar va ir palikau. Mane apėmė smalsumas. Vaidro-
dy atrodė kaip pusė berno.

Esu žokėjus.

Apsiseilėjo iš pasididžiavimo. Kinkas tik pakrutino,
tarsi jau birbintų mane.

Apžiūrėjau. Iš viršaus, nuo galvos iki kojų. Tylom. Ap-
žiūrėjau meiliai, nes tokio mano kolekcijoj dar nebuvo. Esu
aukšta, bernai, mažesni nei iki peties, prie manęs neprieina,
bijo. Šitas pipiras jokios baimės kabint neturėjo, stiprus vi-
dujai. Plačiai prasižergė, gerai įsižeminęs.

Lengva išmieruot, permesi akim nuo apačios iki vir-
šaus ir net galvos nepajudinsi. Akis nevirptelės, o inspekcija
va jau ir atlikta – toks mažiukų privalus.

Snukelis saulės nuplikintas kaip spirgas. Gaurai švarūs,
tankūs, matyt, kad klusnūs, pasiraite. Ilgi, apžėlęs kaip pa-
nelė. Per makaulę kreivas sklaidymas. Kiaulinis blondinas,
žandenos į ryžumą. Žlibės lyg apsinešusios, tamsios, gra-
žios. Knabė – kreivas kamščiatraukis, gerai man atidarinės.
Burna didelė, išlinkus kaip pasaga, šiepiasi durnai laimei.

Spoksojau į jį, ir jisai akių nenuleido. Galva viršun,
gręžte mane gręžia.

Plaukus užsikišo už ausų, du kartus. Aiškiai norėda-
mas parodyt, kad letenos stiprios. Stiprios ir gyslotos, apžė-
lusios, per kailį gyslos persišviečia.

Kojelę va atstatė pasigėrėt. Kuntapliai brangūs, balti,
rudai nusiūti, stipri kanopa.

Ne vyras kaip mūras, bet čia kaip pažiūrėsi. Ne koks
ten musės šikna su portfeliuku, tokių ant kiekvieno kampo

rasi. Labiau priminė užsienietį nei mūsų. Nors į grynakraujį arabą irgi nepanašus.

Visas baltai apsitašęs lyg į šokių balių. Dailaus snučiū. Oda net šviečia, matyt, kremuku dažnai mozoja. Visas parfumuotas. Ir ko čia stebėtis, nuo tokių sportų taigi trenktų arkliais.

Jokio šliūbo nenorėjau, bet į priegulus tam kartui tai šitas tiko iš pirmo žvilgsnio. Negalėjau atsižiūrėt. O nutaisiau miną, tarsi žmogaus nė nematyčiau.

Staiga sučepsėjo, paskubino.

Na ir kaip? paklausė. Kaip gerbiamai poniai patinka žokėjus?

Gerbiamas pone, aš moku iš žokėjaus padaryt džokerį.

Taip ir drėbiau tiesiai į akis.

Prunkštelėjo. Nuslydo nuo balno. Įkaito. Jau ir šoktų ant manęs. Galopo meistras.

Ponia Vera, jūs narti. Turėkite galvoje, kad tokios panelės man patinka.

Žokėjus nebuvo išdaris. Nebijojo moteriškės, nebijojo papo, užpakalio. Meilinosi, bet neperlenkdamas lazdos. Išdidus. Jei ne šita, bus kita. Mergos lipo prie jo, kiekviena leisdavosi išjodoma.

Žokėjus nebuvo nulis ant pagaliuko. Už jojimą plokščia vieta dideli pinigai. Prizinės taurės, mikrofonai prie marmūzės, kalbelės per radiją, taksi namo. Dovanos. Azartiškų gerbėjų šokoladai, plytelių tiek, kad gali vonią išsiklajuot.